

32

Elimäki

Pähkinäsaaren rauhassa 1323 Elimäki katsottiin Ruotsiin kuuluviin alueisiin. Ensimmäinen maininta paikkakunnasta on 16.7.1452 Elimäen. Artjärven ja Lapinjärven Pukaron kylän välisessä rajakatselmustuomiossa. Elimäki oli rajapitäjä Ruotsin ja Venäjän välisen rajan kulkiessa Kymijoessa vuosina 1743-1812. Elimäen alue kuului kokonaan Ruotsiin.

Elimäki on entinen kunta Kymenlaaksossa. Kunta lakkautettiin vuoden 2009 alussa, jolloin siitä tuli Anjalankosken, Jaalan, Kouvolan, Kuusankosken ja Valkealan tavoin osa yhdeksi suurkunnaksi muodostettua Kouvolan kaupunkia. Elimäen kirkonkylä sijaitsee 25 kilometriä Kouvolan keskustasta. Rakennuskannaltaan Elimäen kirkonkylä on tyypillinen suomalainen taajama. Asuntokanta on pientalovaltaista. Taajamassa on rivitaloja ja kymmenkunta matalaa kerrostaloa. Palvelut ja liikerakennukset sijoittuvat pääosin kylän pääraitin eli Vanhamaantien varrelle. Vanhamaantien laidalla sijaitsee arvokas vanha puukirkko vuodelta 1638 ja kellotapuli, jonka on rakentanut Aatami Juhonpoika Marttila vuosina 1795-1797. Tapulissa on kaksi kelloa. Elimäki on tullut tunnetuksi erityisesti lukuisista kartanoista ja kauniista maisemista. Mustilan kartanoalueen Arboretum on tunnettu matkailukohteeksi. Monissa lähialueen kartanoissa ja seurantalossa on kokoontumis- ja juhlatiloja taidenäyttelyineen. Osa on yksityiskäytössä.

Koria

Koria on taajama Elimäen alueella valtatie 6:n varrella Kymijoen eteläpuolella. Koria on Kouvolan kuudenneksi suurin kaupunginosa, ja se sijaitsee noin kuuden kilometrin päässä Kouvolan keskustasta. Alueen historiallisesti arvokkaita maamerkkejä ovat Korian kasarmialue sekä Korian sillat. Yrjö Vaskisen suunnitteleman Korian kirkon vieressä sijaitsee vanha pappila sekä Aleksanteri II:n koulu. Samalla koulun pihamaalla sijaitsevat myös vanha alakoulu vuodelta 1930 ja uudempi 1957 valmistunut punatiilinen alakoulu. Koriolla on myös Kallioniemen tanssilava Kymijoen maisemissa.

kouvola.fi/arkkitehtuuriopas

Julkaisija: Kouvolan kaupunki 2019

Kartat: Kouvolan kaupunki, opaskartta 2019

Kuvat:

Kasarmialue Hannu Purho 3, 9

Johannes Wiehn 2, 4, 6, 7, 8, 13, 14

Susanna Lääveri 5, 10, 11

Koria Hannu Purho 15, 18, 19, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29

Susanna Lääveri 21, 27, 31

Elimäki Hannu Purho 33

Susanna Lääveri 32, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 46, kansi

Kohteet 27-31, 42-46 sijaitsevat oppaan karttojen ulkopuolella

33

35

36

37

38

41

ELIMÄKI

32 Mustilan kartanoympäristö

Mustilantie 57
Arboretum
1700-luku

33 Alppiruusu

Alppiruusuntie 35
liikenneasema
Anssi Junkkari, 1987

34 Kotiseutumuseo

Alppiruusuntie 98
museoalue
Erkki Ala-Könni, 1963

35 Mustilan kansakoulu

Alppiruusuntie 99
kokoontumis- ja juhlatila
Onni Törnqvist, 1906

36 Elimäen kirkko

Vanhamaantie 16
kirkollinen rakennus
1678

37 Elimäen kunnanhuone

Mettäläntie 2
kokoontumistila
1879

38 Elimäen kirjasto

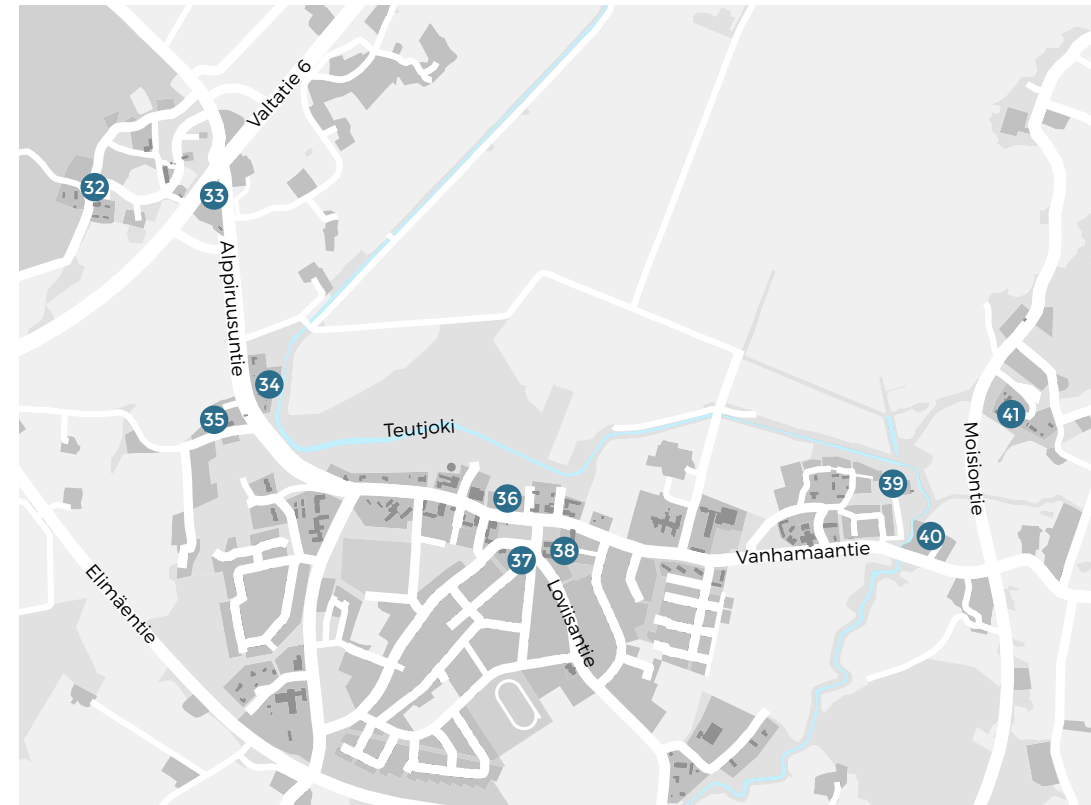
Vanhamaantie 17
kirjasto
Veikko Voutilainen, 1973

39 Peippolan kartano

Vanhamaantie 176
asuinrakennus
1847. Akseli Toivonen (peruskorj.) 1916

40 Peippolan koulu

Vanhamaantie 190
Jalmari Peltonen, 1952

41 Moision kartano

Moisiontie 163
kokoontumis- ja juhlatila
Carl Ludvig Engel, 1820

42 Villikkalan koulu

Tuomistontie 12
kokoontumis- ja juhlatila
1923

43 Raussilan koulu

Pitkäkuja 9
kokoontumis- ja juhlatila
1949

44 Koskiston meijeri

Koskistontie 80
1930

45 Harju, maalaistalo

Nokanpalontie 131
asuinrakennus
1922

46 Hämeenkyliän kansakoulu

Nokanpalontie 145
kokoontumis- ja juhlatila
1905

40

42

43

44

45

Arkkitehtuuriopas

Elimäki - Koria

Korian kasarmialue

Kymijoen ja rautatien risteyskohdassa sijaitsee historiallisesti kerroksellinen Korian kasarmialue, joka on saanut alkunsa Venäjän keisarikunnan joukkojen keskityksestä ennen ensimmäisen maailmansodan alkamista. Tarkoituksena oli torjua mahdollisia maihinnousuyrityksiä ja turvata tärkeä Riihimäki-Pietari-rautatieyhteys. Kasarmien rakennukset sijaitsivat laajan keskuskentän laidalla. Alueen ensimmäiset rakennukset ovat venäläisten tyyppiirustuksien mukaan rakennetut punatiilit varuskuntarakennukset.

Varuskunnan ensimmäiseen rakennusvaiheeseen vuosina 1911–1915 kuului kasarmi-, talous- ja varistorakennukset. Upseerikerho valmistui vuonna 1927. Pioneerikoulu, jonka on suunnitellut Olavi Sorta, valmistui vuonna 1936 ja Elsi Borgin suunnittelema valkeaksi rappattu sotilaskoti vuonna 1938. Suomen puolustusvoimien 1930-luvun arkkitehtuuri edustaa tahtoa rakentaa voimakas puolustuslaitos ja nykyaikainen Suomi.

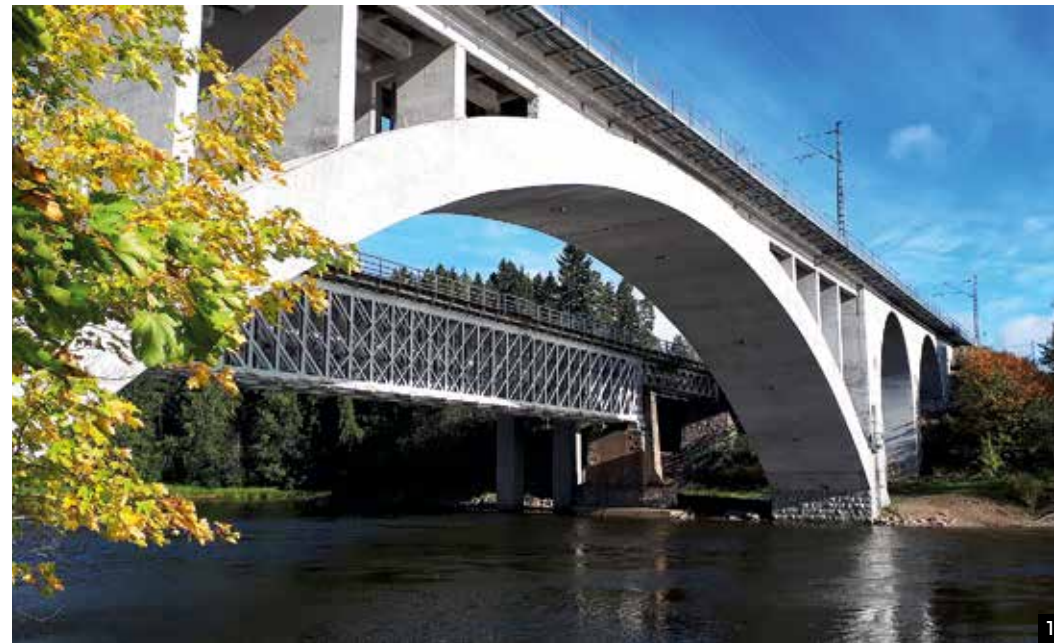
Kasarmi täydentyi suomalaisin voimin 1920-luvun klassistisella sotilaskasarmialueella ja 1930-luvun modernistisella arkkitehtuurilla. Kasarmialueen sotilaskotirakennus kuuluu kansainvälisen Docomomo-järjestön hyväksymään suomalaisen modernismin merkitseväksi kohteeksi. Se on osa puolustusvoimien 1930-luvun arkkitehtuuria. Sotilaskoti on suojeltu, kuten suurin osa Korian kasarmialueen rakennuksista.

Vuonna 1989 Kymen pioneeripataljoona päätettiin siirtää Vekaranjärven varuskuntaan. Se merkitsi sotilaskäytön loppumista Korian kasarmialueella. Entinen varuskunta-alue on toiminut vuodesta 1994 siviilikäytössä asuin- ja vapaa-ajan alueena. Kasarmialueen yli satavuotista historiaa kunnioittaen alueesta kehittyi nykyaikainen ja ainutlaatuinen kokonaisuus.

KORIAN KASARMIALUE

1 Pääportti
Hakuntie rakennelma	8 Ajoneuvohalli
Tallitie 3 varistorakennus 1911–1915
2 Sotilaskoti
Hakuntie 1 kokoontumis- ja juhlatila Elsi Borg, 1938	9 Pitkäkasarmi
Hakuntie 8–12 asuinrakennus 1911–1915
3 Yrjölä
Hakuntie 4 asuinrakennus 1927	10 Tallisilta
Tallioja silta 1946, kunnostettu 2018
4 Päävartio
Hakuntie 6 toimistorakennus 1911–1915	11 Pioneerikoulu ja kellar
Kouluaukio 1 Olavi Sorta, 1936
5 Pioneerit Korialla 1920–1994
Keskuskenttä muistomerkki Eino Pyry, Erkki Loukola, 1966	12 Miehistösauna
Aironatie 4 asuinrakennus 1913
6 Aliupseeritalo Sakkola
Pioneeritie 4 1912–1913	13 Upseerikerho
Hakuntie 16 päiväkot
7 Polkupyöräkorjaamo
Pioneeritie 3 kokoontumis- ja juhlatila 1911–1913	14 Valkoinen talo
Väinö Väinöntie 5 asuinrakennus Aarne Helander, 1928

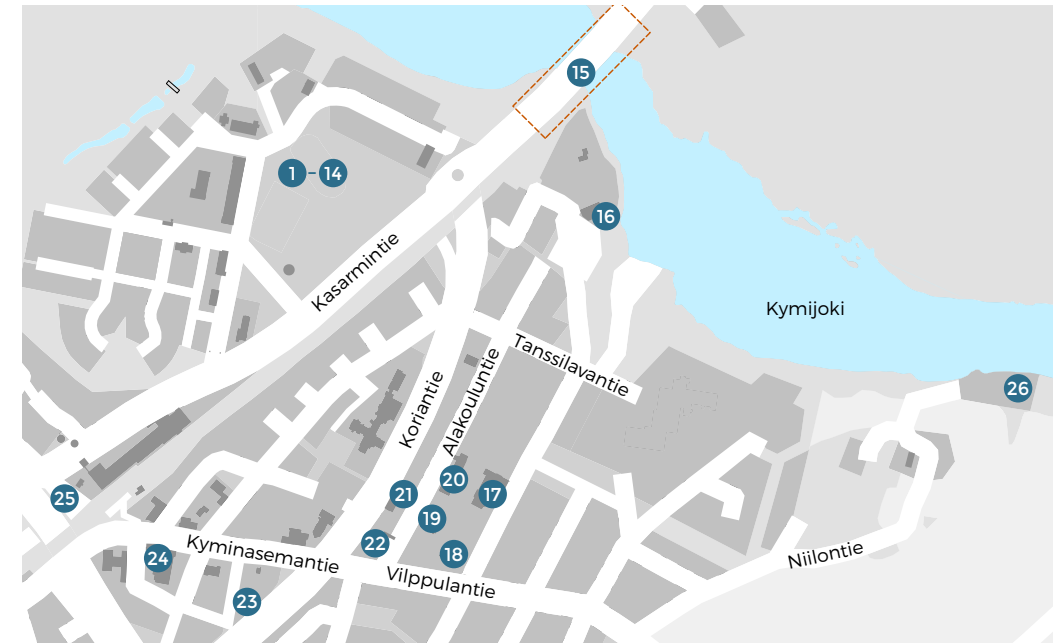

Korian sillat

Kymijoen ylittävä Riihimäki-Pietari-radon silta rakennettiin 1870. Yksiraiteinen silta oli este liikenteen lisäämiselle, joten uuden sillan suunnittelu ja valmistus tilattiin Oy Constructor Ab:lta. Uudempi rautatiesilta valmistui 1925. Vanhempaa rata-siltaa käytettiin maantieliikenteessä sen aikaa, kun uusi maantiesilta valmistui 1924–1985. Strategisesti tärkeät Korian sillat olivat talvi- ja jatkosodan pommitetuimpia kohteita. Siitä huolimatta sillat säilyivät sodista lähes vahingoittumattomina.

KORIA

15 Korian sillat
-rautatiesilta 1925, Oy Constructor Ab -maantiesilta 1985 -kevyen liikenteen silta 1870, C.T. Ahlgren Koria, Kymijoki	19 Aleksanteri II:n koulu
Alakouluntie 16 oppilaitos 1884
16 Kallioniemen lava
Puistolantie 1–3 tanssilava 1965	20 Alakoulu
Alakouluntie 16 oppilaitos Tauno Niemioja, 1957
17 Monitoimitalo
Kyntäjantie 9 urheilurakennus J. Yli-Kojola, 1983	21 Korian kirkko
Alakouluntie 23 kirkollinen rakennus Yrjö Vaskinen, 1952
18 Vanha alakoulu
Alakouluntie 16 oppilaitos 1930	22 Pappila
Alakouluntie 25 asuinrakennus 1939

23 Vilppulan Nuorisoseuratalo
Kyminasemantie 4B kokoontumis- ja juhlatila 1909	30 Napan päiväkot
Napantie 13 päiväkot 1990
24 Elimäen osuuskaupan toimitalo
Kyminasemantie 8a asuin- ja liikerakennus 1958	31 Seuratalo
Takamaantie 359 kokoontumis- ja juhlatila 1927
25 Kivikukko
(II maailmansodan aikainen rautatien varoituskeskus) Korian seisake 1930–1940-luku	
26 Lisitzin huvila
Isopartiantie asuinrakennus 1930	
27 Tolkkilan kartano
Tolkkilantie 204 kokoontumis- ja juhlatila H. Siikonen, 1924	
28 Lehvätien päiväkot
Lehvätie 4 päiväkot 2014	
29 Korian viljavarasto
Viljavarastontie 14 varistorakennus 1952	

